

Nyűvik a lent

VISSZHANG - LXII. évfolyam, 39. szám, 2018. szeptember 28.

Szomorúan olvasom Pelle János és Karsai László durva személyeskedésbe torkolló vitáját (legutóbb Pelle János: *A történész troll, ÉS*, 2018/38., szeptember 21.) a magyarországi zsidó orvosok kirekesztésének részleteiről. A történészi kutatásoknak inkább felhasználója vagyok, mint résztvevője, de hadd járuljak hozzá a polémiához egy oral history történettel. Szigorúan békítő jelleggel! Esztergomi ismerőssel, holokauszt túlélővel készített interjúmból idézek: *„A munkaszolgálat? Idehallgasson! Egyszer egy orvosszázadba kerültem, az egész század zsidó orvosokból állt. Kiküldtek bennünket egy Komárom melletti tanyára lent nyűni. A len megtermett őszre, és akkor sorba álltunk, itt egy belgyógyász, fogorvos, mit tudom én, hogy hogyan kerültem oda. Kitéptük a lent és mögénk raktuk. Ugye ezt most már gép csinálja. Orvos munkásszázad! És idehallgasson, a keresztény orvosokat kivitték a frontra, a kórházra nem volt orvos! Hát ilyen marhák voltak: a zsidó orvos lent nyűtt. És vasárnap Komáromban egész kórház volt, mert mindenhol jöttek, mert megtudták, hogy ott vannak az orvosok. Jöttek, még az állatorvoshoz is jöttek, hogy engedjék ki, mert ott beteg állat volt, vagy ellik valami nagy állat. Jöttek még a fogászhoz is! Fejetlenül ment az egész.”*

A 90 év feletti aggastyán tragikomikus történetéből egy életre megjegyeztem azt, ami az egész Horthy-korszak summája lehetne: *„Hát ilyen marhák voltak!”*